

d'Oude Binnenstad

33ste jaargang nummer 3

oktober 2022

Een koffiekopje als zakat

'Elke barman zal het begrijpen als je ermee binnenstapt.' > 3

Concertpianist en vechtsporter

Logisch dat je vervolgens stadsdeelvoorzitter wordt. > 5

Zonnepanelen op je dak?

Na vierentwintig weken waren ze weer terug bij af. > 7

Het staat echt in het huurcontract:

'Beroepsmatige erotische handelingen zijn niet toegestaan.' > 12

Kwartalaatuitgave van de samenwerkende bewoners en ondernemers in de Amsterdamse binnenstad. Gratis huis-aan-huis verspreid in de oude binnenstad.

Dealers en nog meer toeristenwinkels

'HET IS EEN OLIEVLEK'

BERT NAP

Psst! Cocaine?
– Sorry, wat zeg je?
Laat maar, loop maar door.
– Ik dacht dat je cocaïne zei.
Loop door zeg ik toch, ik wacht op mijn vriend.
– Welke vriend? Jij spreekt mij aan.
Ben je van de politie of zo?
Loop door zeg ik toch?

Dit gesprek zou je verwachten in de donkere stegen van de rosse buurt waar het wemelt van de dealers. Het speelt zich echter af op een zaterdagavond op de brug over de Oudezijds Voorburgwal bij het Binnengasthuis, naast de Langebrugsteeg.

Lastposten

Bob en Claire van Buren zijn vijftiendertig jaar eigenaar van café-restaurant Kapitein Zeppos in het Gebed zonder End, achter de Nes. Zij zien dat de Langebrugsteeg, de Nes, de Grimburgwal en de Oudezijds Voorburgwal in toenemende mate worden gebruikt door dealers en andere lieden die het voorzien hebben op het publiek dat in de avonduren vanaf het Rokin de Burgwallen op loopt.

De Langebrugsteeg is steeds meer een aanvoertracé naar de Wallen geworden. In de avonduren drommen dikke groepen feestgangers door de smalle steeg. En ook hier vestigen zich steeds meer toeristenschops. 'Het is een olievlék', zegt Van Buren. 'Op het Rokin tussen het Spui en de Munt heeft zich nu ook al een Bulldog-winkel gevestigd en we maken ons zorgen dat ook daar de winkel- en horecapanden die leegkomen alleen nog gevuld zullen worden met zuiver op massatoerisme gerichte zaken, zoals in de Damstraat en op de Wallen. En daar zitten wij nu tussenin.'

Een kijkje in de Langebrugsteeg levert inderdaad een triest beeld op van etalages vol cannabiskoekejes, aanstekers en CBD-lolly's. En op de brug komen de bezoekers dus de eerste dealer tegen als ze op weg zijn naar de Wallen.

Toename

Van Buren sprak al met de wijkagenten van het Wallengebied over de toenemende problemen. Maar, hoewel de politie zoveel mogelijk probeert de overlast te beteugelen en de orde te handhaven, geven zij ook toe dat de dealergroepen zich uitbreiden en dat de problematiek steeds moeilijker is te bestrijden. Er is niet alleen sprake van een waterbedeffect als er dealeracties zijn in het noordelijke Wallengebied, maar de politie constateert een uitbreiding van het dealergebied en een toename van het aantal dealers. Dat er zich meer dealers ophouden in dit gebied komt dus niet door een verplaatsing van lieden die de grond op de noordelijke Wallen te heet onder de voeten is geworden.

'Het is dweilen met de kraan open', zegt Van Buren. 'Hier in ons café-restaurant en op het terras in het Gebed zonder End hebben we nog nooit zoveel last gehad van dealers en die lastige gasten. We proberen ze uit alle macht te weren uit onze zaak en uit de steeg.'

Steeds meer last van dealers en hangjongeren bij de Grimburgwal

foto: Bert Nap

Er moet worden ingegrepen om verdere verloedering van de binnenstad tegen te gaan. Van Buren wil dat de bestuurders van de stad zo snel mogelijk een Bibob-toets doorvoeren voor het winkelaanbod: 'Zo'n Bibob-regeling is er niet alleen voor de horeca. Gebruik het ook voor het vastgoed en de retail. Nu kun je nog heerlijk genieten op het Spui met zijn wekelijkse boekenmarkt, fijne winkels, restaurants en cafés. Maar waar blijven we als leegkomende panden steeds meer worden gevuld met badeendjes, wafels

en ander toeristenspul. Voer die Bibob-toets nu in', zeggen ze, 'Maak intensiever gebruik van alles wat je als stad beschikbaar kunt maken!'

Waarschuwing

Burgemeester en wethouders én de gemeenteraad moeten zich realiseren dat het vijf voor twaalf is, volgens Bob en Claire van Buren. 'We verloren al zoveel mooie zaken in het centrum: houthandel Schmidt, restaurant Anna, de juwelenwinkels op de Grimburgwal, brasserie Harkema. Ze zijn allemaal

verdwenen. Laten we proberen het daarbij te houden. De gemeenteraad moet nu echt het voortouw nemen.' Tegelijkertijd realiseren ze zich dat ze geen doemscenario voor de stad willen schetsen. 'Maar dit zijn onze zorgen voor deze heerlijke stad. We zouden het verschrikkelijk vinden als de binnenstad in zijn geheel een Gebed zonder End zou worden.'

Psst! Cocaine
– Nee! Ik ben je vriend niet.

d'Oude Binnenstad gaat stoppen

Lieve lezer,

Gedurende drieëndertig jaar heeft u in onze buurtkrant nieuws en wetenswaardigheden kunnen lezen met betrekking tot de Burgwallen tussen Prins Hendrikade en het Binnengasthuisterrein. Daaraan komt nu, na een lange afweging door de redactie, een einde.

Het is steeds moeilijker gebleken om redactieleden te werven en te behouden. En het medialandschap is veranderd. Via internet, Facebook, Twitter, Instagram,

blogs en podcasts delen we allemaal wat ons beweegt of wat ons dwarszit. Op 5 september kopte Het Parool: 'Organisaties in de stad kampen met een tekort aan vrijwilligers [...] Het zit niet meer in het bloed'. Dat geldt dus ook voor deze buurtkrant die door steeds minder schouwers kon worden gesteund. Meer dan dertig jaar is onze krant geschreven en gedistribueerd door vrijwilligers. Wij zijn hen allemaal zielsdankbaar voor al het werk dat zij voor de krant hebben verzet. De

krant is ook al die jaren ondersteund door buurtondernemers. Zonder die steun zou de krant niet hebben kunnen bestaan. Wij betreuren het dat we niet meer de mooie verhalen over buurtgenoten, gemeentepolitiek en de fantastische binnenstad via de krant aan u kunnen brengen. Momenteel doen we onderzoek hoe we met andere partners en via andere media u en een groter publiek kennis kunnen laten nemen van wat er leeft in en rond het Wallengebied.

U heeft nog niet de laatste krant in handen. Ons kerstnummer zal in december met trots bij u, als allerlaatste, op de mat vallen. Wij danken alle lezers voor de reacties die we al die tijd van u hebben mogen ontvangen.

De redactie

Reageren kan naar:
redactie@oudebinnenstad.nl

Colofon

d'Oude Binnenstad

Kwartaluitgave van bewoners en ondernemers in de Amsterdamse binnenstad.

Contact:

redactie@oudebinnenstad.nl

Secretariaat:

Norinda Fennema

Redactie:

Eveline van Dijk, Dick Eenhuizen, Anton Ek, Norinda Fennema, Michiel van Haelst, Willem de Jong van Poelgeest, Greet van der Kriek, Wanda Nikkels

Bijdragen van:

Bill Bodewes, Mathilde muPe, Lennard Roubos, John ter Marsch

Fotografie:

René Louman, Bert Nap, Bram Kloos, Kim Doeleman, Eveline van Dijk

Eindredactie:

Bert Nap

Vormgeving:

Ontwerpbureau Mirjam Boelaars

Drukker:

Reijnen Media

Onder Japanse professoren

LENNARD ROUBOS

We waren de Oudekennissteeg nog maar net uit of twee van de leden van het gezelschap uit Japan waren we al kwijt. Bijna althans. Ik kon hen nog net uit de kluwen toeristen vandaan trekken. Ze waren nog maar net in Amsterdam gearriveerd: vijf professoren waarvan de academische missie bestond uit het bestuderen van de invloed van het toerisme op historische binnensteden.

Het bezoek aan Amsterdam voert langs buurtorganisaties, culturele instellingen, de gemeentelijke overheid, een verduurzaamd grachtenpand en uiteraard maakten ze ook een rondvaart en een wandeling door het historische stadshart.

Professor Dr. Takeshi Nakagawa van de Waseda Universiteit uit Kyoto wees ons heel subtiel op zijn impressie van het nachtelijke Wallengebied dat de delegatie op de eerste avond bezocht: 'We kwamen er al vrij snel achter dat mensen niet op zoek waren naar een bar, een coffeeshop en ook niet naar een prostitutie. Ze liepen rond over de Wallen zonder duidelijk doel, kennelijk alleen om de ander te kunnen vertellen er ook geweest te zijn. In deze wereld van drugs en prostitutie leek het alsof we een doodlopende steeg inliepen naar de eindhalte van de vrijheid. Een hels beeld van hoe vrijheid ooit bedoeld kon zijn geweest.'

Hiertegenover stonden contrasterende ervaringen zoals een bezoek aan Ons' Lieve Heer op Solder, het fraaie grachtenpand aan de Oudezijds Voorburgwal 136, versholten rustgevende binnentuinen en The Bulldog Hotel.

Op bezoek bij de Condomerie foto: Lennard Roubos

Tijdens ontmoetingen met gastvrije en vriendelijke mensen uit onze buurt loofden de professoren de openheid en de humor van hun gesprekspartners en waren ze onder de indruk van de informele sfeer van de gesprekken met bestuurders en ambtenaren. Daaruit leidden zij de betrokkenheid af met deze ingewikkelde binnenstad.

Wat bij de professoren vooral achterbleef, was toch wel de herinnering aan de imposante en schitterende middeleeuwse stad. Of om het in de woorden van Dr. Takeshi Nakagawa te zeggen: 'Het schone van de stad zie je des te beter tegen de achtergrond van het hels aandoende karakter van de nacht.'

Bezoek onze website www.oudebinnenstad.nl

d'Oude Binnenstad

WIJ ▾ KRANT ▾ ADVERTEERDERS ▾ FACEBOOK ▾ CONTACT

Dick Eenhuizen

'O wat goed zeg. Vuilnisman. Mooi beroep. Nuttig ook!' Glimlachend bedankte ik voor de complimenten en ik kon verder met mijn vakantie.

Stadsreiniging

Iedere dag houd ik me wel bezig met het schoonhouden van de Wallen:

Een soort vuilnisman, zeg maar, die de straat weer veilig maakt voor een ieder. Die dit gedeelte van de stad reinigt van boosaardige criminaliteit. In al zijn vormen.

Begrijp me goed: ik vergelijk mijzelf zeker niet met de echte reinigers van de stad. Ik sta bij lange na nog niet in de schaduw van deze helden. Voor dag en dauw ruimen zij de straten op en verwijderen ze de achteloos achtergelaten troep. Ze vegen de wijk schoon waar het de volgende dag weer opnieuw een grote bende is. En het zijn trouwens niet alleen toeristen die vervuilen, getuige de berg matrassen, stoelen en ander afgedankt huis-tuin-en-keukenmeubilair. Het is dweilen met de kraan open zoiets.

Maar zoals gezegd, ik draag en veeg ook mijn steentje bij. Iedere dag weer opnieuw.

Mooi om dan in de vakantie even afstand te nemen van het straatwerk. Maar... bij medevakantiegangsters komt dan geregeld de onvermijdelijke vraag: 'Wat doe je voor werk?' Geloof mij: het antwoord 'politieagent' zorgt er onmiddellijk voor dat ik de rest van de vakantie ongevraagd teruggebracht word naar de rauwe dagelijkse werkelijkheid.

Hoewel het vak van politieagent niet in de top van favoriete beroepen staat, ben ik op vakantie in zwembroek en met zonnebril aangeschoten wild, want iedereen wil alles over mijn prachtige werk weten.

Dat bracht mij er lang geleden toe om deze vraag te beantwoorden met dat ik bij de stadsreiniging werkzaam ben. Dat scheelt een hoop gedoe kan ik u verzekeren!

'O wat goed zeg. Vuilnisman. Mooi beroep. Nuttig ook!' Glimlachend bedankte ik voor de complimenten en ik kon verder met mijn vakantie.

Op een volgend vakantieadres kwam, u raad het al, op een gegeven moment opnieuw de zo gevreesde vraag.

Laat nu net mijn dochter me vooraf met klem hebben gevraagd om 'eens een keer normaal te doen'.

Met andere woorden: 'Geef gewoon antwoord pap'.

Zo gezegd zo gedaan:

'Wat voor werk doet u eigenlijk?'

- 'Nou normaal zeg ik dat ik bij de reiniging werk. Maar dat mag ik nu niet zeggen... dus... Ik ben zanger in een bekende popgroep.'

Iedereen schoot in de lach.

Maar toen ik bloedserius bleef kijken, raakte men in de war. De tafelgasten verontschuldigen zich dat ze mij niet herkenden en vroegen nieuwsgierig welke band dat dan wel niet was.

Mijn dochter kon er niet om lachen. Ze is namelijk trots op mij. Trots, omdat ik, dag in dag uit, de boel schoon van criminaliteit probeer te houden, terwijl het soms toch echt dweilen met de kraan open is. Trots op die man van de reiniging eigenlijk. En blij dat ik natuurlijk geen zanger geworden ben. Iets met vals zingen. Politieagent of reiniging: het werk blijft in grote lijnen hetzelfde.

Tot in de wijk, Dick

BUURTKRONKELS

Dietmar Gedexnus, meubel- en antiekrestaurateur

Alles is te maken

MIRJAM BOELAARS

Achter dichte deuren en ramen zijn op de Wallen nog steeds kleine werkplaatsjes waar ambachtslieden hun specialistisch vak uitoefenen. Op de locatie waar Dietmar Gedexnus werkt, is het van buiten niet snel te zien dat er een restauratiewerkplaats zit. Hij laat dat graag zo, want vaak werkt hij aan kostbare objecten en dan is het maar beter dat mensen niet weten wat hier gebeurt.

Enigszins verborgen in een van de zijstegen van de Oudezijds Achterburgwal bevindt zich de werkplaats van Dietmar. Hij is geboren in het Duitse Hagenow en van oorsprong instrumentmaker. De liefde bracht hem naar Amsterdam, waar hij aan de slag kon bij het restauratieatelier van Hans 't Mannetje dat destijds was gevestigd op Uilenburg. Hij ontwikkelde er zijn uiteindelijke specialisatie als meubelrestaurateur.

Op het atelier raakte hij bevriend met houtsnijder Kees van Mierlo. Omdat hun werk elkaar goed aanvulde, begonnen ze samen een werkplaats in de Barndesteeg toen het restauratieatelier in de Uilenburgerstraat failliet ging. Na hun vijftenzestigste konden Dietmar en Kees ieder een kleinere werkplaats huren van de Stichting Diogenes, die ervoor zorgt dat er in onze buurt nog min of meer betaalbare woon- en werkruimte voor kunstenaars is.

Mond-tot-mond

Om aan werk te komen, ging Dietmar

Dietmar Gedexnus in zijn restauratieatelier

foto: René Louman

de antiquairs in de Spiegelstraat langs om zijn vaardigheid te laten zien. Zo kreeg hij zijn eerste opdrachten binnen. Daarna deed de mond-tot-mondreclame de rest. Zijn opdrachtgevers zijn antiquairs, musea en particulieren.

In de loop der jaren is hij zich gaan specialiseren in inlegwerk met hout, koper, ivoor en parelmoer. Dat inlegwerk is een heel secuur werkje, waarbij de verschillende onderdelen met flinterdunne figuurzaagjes met de hand worden uitgezaagd.

Op dit moment werkt hij aan een achttiende-eeuwse Franse klok. Het vergulde metaalwerk is tijdelijk verwijderd,

zodat de wanden kunnen worden gerepareerd. Hierop zit imitatiemalachtiet, een dun laagje hoorn met daarachter gekleurd papier. De verlijmden stukken laten na twee eeuwen los, maar de vaardige handen van Dietmar kunnen het herstellen.

Lakschildluis

Politoeren is een van zijn specialiteiten. Hij legt uit wat dat nou precies is: 'Politoer is een vloeistof gemaakt van schellak. Dit is de harsachtige afscheiding van de lakschildluis. Deze wordt opgelost in alcohol. Met een dot katoen wordt de politoervernis laagje na laagje

in het hout gewreven. Zo worden soms wel veertig heel dunne laagjes aangebracht. Omdat politoer heel kwetsbaar is, kun je er eigenlijk niet echt iets op zetten, want vocht en vloeistoffen geven kringen of lossen de politoer weer op.' Politoeren is een tijdrovend en secuur werkje, zoals alle restauratiewerk. Het arbeidsloon is vaak de grootste kostenpost, vandaar dat het eigenlijk alleen voor hele kostbare stukken loont om ze te restaureren.

Op gedexnus.nl is een video te zien waarop u hem en Kees van Mierlo aan het werk kunt zien.

Als je niets meer hebt, leer je wat belangrijk is

JOHN TER MARSCH

Staat mijn fiets er nog? Ik kijk uit het raam en zie een man liggen op de buitentrap. Hij is in bont gezelschap van coffeeshopklanten die op de trap hun pretsigaretjes roken en daarbij zitten te kwetteren als een groepje spreuwen. Waarschijnlijk heeft de man zware wiet gebruikt. Zoiets zien we wel vaker.

Een half uur later kijk ik nog eens uit het raam. De 'spreuwen' zijn gevlogen, maar de man ligt er nog. Hij heeft niet bewogen. Dat is niet best.

Hij ligt er ook zo raar bij, alsof hij door een engel uit de hemel op aarde is gesmakt: zijn rechterbeen is opgetrokken tot zijn kin, zijn linkerbeen steekt vreemd over de trap treden naar beneden. Zijn linkerhand ligt onder zijn hoofd, en zijn rechterarm steekt naar achteren. Het ziet eruit alsof hij een sprong in een hordeloop gaat nemen. Ik pak de sleutels, loop naar beneden en kniel neer naast zijn hoofd.

Het is een blanke jongeman, zwart haar. Zijn leeftijd schat ik in de dertig, gezien zijn iets dunnere kruin. Hij heeft een grijs windjack aan met capuchon, een spijkerbroek, en draagt vuilwitte gympen. Links zijn de veters los. Hij ruikt sterk naar stadsleven.

Ik tik op zijn schouder en zeg langzaam en nadrukkelijk: 'Hé makker, je mag hier liggen hoor, maar je ligt in de zon. Hier om de hoek is schaduw, dat is beter; en je moet goed drinken.'

'Moet ik dit voor de zekerheid ook in het Engels zeggen?', vraag ik me af, maar juist op dat moment komen er klanken uit het roerloze wezen: 'Koffie.'

Ah, een reactie, dat is een goed teken. En een bestelling nog wel.

'Ik ga even koffie maken, ben zo terug', zeg ik luid en loop de trap op. Maar nog voor ik in huis verdwijn hoor ik dezelfde toonloze stem zeggen: 'Melk en suiker.'

Wil meneer bij zijn koffie misschien ook nog het warm gestreken ochtendblad? Het is amusant, maar ik ben ook gerustgesteld, want hij reageert adequaat en dat is hoopvol. Ik zet een kopje koffie met extra melk zodat het niet te heet is, roer er extra suiker in voor de energie en loop weer naar beneden. Het kopje zet ik wat verder weg zo-

'Alsof hij door een engel uit de hemel op aarde is gesmakt'

Illustratie: Mathilde muPe

dat meneer het niet met een slaapdronken beweging om zal gooien. Nauwelijks echter heeft het kopje het beton geraakt of de roerloze veert plots overeind, pakt het kopje met twee handen beet, gooit het in één teug naar binnen, springt razendsnel op en loopt, verrassend vlug en soepel, de trap treden af. Het lepeltje gooit hij achteloos weg en het kopje, dat hij als een trofee voor zich uit houdt, neemt hij mee. Hij slaat de hoek om en is verdwenen. De koffiesessie heeft alles bij elkaar nog geen tien tellen geduurd.

Ik blijf verbluft op mijn hurken achter en ben eerder verbaasd dan geïrriteerd dat hij het kopje heeft meegenomen. Maar waarom deed hij dat? Wat moet hij nou met een kopje?

Ik zal het echt niet missen, kopjes genoeg. Het zal mijn zakat* wel zijn van die dag. Ik zie het theelepeltje liggen op straat en loop dan toch maar de trap af om het op te rapen. Het is van de AVRO.

Kort daarop vertel ik het hele verhaal aan mijn stokoude moeder. En vooral van dat kopje maak ik een punt.

Ze kijkt me licht verwijtend aan. 'Je snapt het niet, hè?' zegt ze. 'Jullie begrijpen het niet. Maar dat kan ook niet, want jullie hebben de oorlog niet meegemaakt. Natuurlijk is dat kopje heel belangrijk voor die jongen.'

Ik kan zien dat ze in gedachten terugbladdert naar vroeger, en dan vertelt ze: 'Op de dag dat jij geboren werd, viel Soerabaja in handen van de Jappen. En net toen jij op de wereld kwam, liepen er Japanse soldaten langs de ramen van de verloskamer en keken naar binnen. De inlandse verpleegsters schreeuwden van angst. Tien dagen later zaten jij en ik in het kamp, we waren alles

kwijt. Je vader was in krijgsgevangenschap en het enige en belangrijkste wat ik nog had waren jij en een plastic emmer.'

'Een plastic emmer?'

'Ja natuurlijk! Een plastic emmer is heel belangrijk. Je kunt er barang** in meedragen of opbergen, je kunt er water in halen, je kunt er je was in doen en als het nodig is, kan je er in plassen of poepen. En dat gebeurde dan ook, want je kreeg al direct dysenterie. Ach jongen, wat een gedoe! Geen medicijnen en maar alles wassen en ontsmetten. En dan die stank! Kon jij natuurlijk niet helpen....'

Ze zweeg. Zag ik een spoor van een glimlach?

'Maar dat kopje dan?', drong ik aan om haar laatste anekdote zo ver mogelijk achter me te laten.

'Natuurlijk heeft die jongen dat kopje meegenomen, want wie een kopje heeft, heeft water. Je hoeft maar een café binnen te gaan, de barkeeper aan te kijken en dat kopje in zijn handen te geven. Dan zal hij er altijd water in doen. Ook als je ergens aanbelt. Je kijkt ze aan en geeft ze dat kopje. Je hoeft niets te zeggen. Iedereen begrijpt dat en niemand weigert hoor. Daarom nam hij dat kopje mee. Hij wist wat hij deed. Want als je niets meer hebt, leer je wat belangrijk is.'

Moeder is er niet meer. Haar les wel. Ik hoop dat de jongen het kopje ooit ergens neer kan zetten waar hij zich thuis voelt. En de fiets staat er nog.

* Zakat is een van de vijf zuilen van de islam. Het woord betekent 'reiniging' in de vorm van verplichte aalmoezen aan de armen om tot een rechtvaardiger verdeling van goederen te komen.

** Barang (Maleis), bagage, goederen, spullen

Prijsvraag

Win 15 euro!

Onze prijsvraag in het vorige nummer luidde: *Welke adverteerders tonen de afbeelding van een dier?* Het juiste antwoord is: twee.

De prijs gaat deze keer naar Bart Steenberg.

Onze nieuwe prijsvraag luidt: *Welke instellingen voor kunst en cultuur adverteren in deze krant?*

Mail uw antwoord naar

redactie@oudebinnenstad.nl

Onder de inzenders van het goede antwoord verloten we een cadeaubon ter waarde van 15 euro, te besteden bij een adverteerder in deze krant, te kiezen door de winnaar.

Amsterdam, dat ben jij dat ben ik

Op de Wallen veroorzaken luidruchtige bezoekers veel overlast door lawaai en vervuiling. Daarom hebben ondernemers en bewoners samen een campagne bedacht die binnenkort in het straatbeeld en in veel cafés te zien zal zijn.

De gemeente heeft de door de buurt bedachte uitingen getoetst en de posters voorgelegd aan bezoekend publiek. Men kon kiezen uit verschillende varianten qua tekst en afbeelding.

De teksten waar de voorkeur naar uit gaat, zijn 'Please keep it clean, we live and work here' en 'Keep it clean, use a bin'.

Binnenkort zullen de posters bij horecabedrijven worden aangeboden.

De Roze Poort in De Flesseman

De Roze Poort organiseert tweemaal per maand een optreden in De Flesseman voor bewoners maar ook voor buurtbewoners met een LHBTIQ+ achtergrond en andere geïnteresseerden.

Het optreden is op vrijdag op de even weeknummers en begint om 14:00 uur en duurt tot 15:30.

Durty Nelly's

GRAAG VERWELKOMEN WE U IN DURTY NELLYS! BIJ ONS U KUNT GENIETEN VAN ALLE POPULAIRE SPORTWEDSTRIJDEN DIE WE UITZENDEN OP 14(!) GROTE SCHERMEN.

OOK KUNT U BIJ ONS GENIETEN VAN EEN ENORME SELECTIE AAN BIEREN, WIJNEN, WHISKEYS EN MEER.

WARMOESSTRAAT 115-117

Oudezijds Advocaten

Oudezijds Voorburgwal 237
1012 EZ Amsterdam
t 020-51 50 250
f 020-42 33 959
www.oudezijdsadvocaten.nl

Postbus 3611
1001 AK Amsterdam

K. de Bie
C.A.C.M. Ficq
S. de Vries
S.F. Yap

Adverteren op de website van d'Oude Binnenstad?

mail naar
redactie@oudebinnenstad.nl
voor informatie

BiOLOGISCHE
nieuWmarkt
AMSTERDAM

elke zaterdag
van 09.00 - 16.00

DAVID ELDERS *begravenis & crematie*

kleinschalig rouwcentrum
persoonlijke uitvaartverzorging

Kruislaan 235 Amsterdam 020 6252201
www.uitvaartcentrumelders.nl dag en nacht

DUN 鄧容 YONG

A M S T E R D A M

"Ontdek en Beleef het Oosten bij Ons"

open ma. t/m vr. 9:00 - 19:00, za 9:00 - 18:00, zo. 11:00 - 18:00

Begane Grond - Levensmiddelen

1ste Verdieping - Cadeauartikelen

2de Verdieping - Keukenspullen

3de Verdieping - Servies

4de Verdieping - Ramen Lunchroom

Toko Dun Yong

Stormsteeg 9

(ook ingang op Zeedijk 83)

1012 BD Amsterdam

www.dunyong.com

- japanese gastropub -

Restaurant Kyō

Voor de lekkerste authentieke Japanse gerechten in Amsterdam Centrum in een gezellige omgeving. Ook voor afhaal of Deliveroo.

Koningsstraat 29, 1011 ET Amsterdam

www.restaurantkyo.nl

020-3541219 - info@restaurantkyo.nl

Hollandse
kwaliteitskaas
geproduceerd in
regio Amsterdam.

Kom gerust
eens proeven.

Henri Willig
Warmoesstraat 56 · www.henriwillig.com

De Waalse Kerk

OKOTBER in De Waalse Kerk

- Jeroen Dupont & Ed Spanjaard
- Mike Fentross, Maarten Ornstein & Rima Khcheich
- Maya Fridman & Stichting Free Russia NL
- ADE
- Nederlands Kamerkoor

BOEK NU UW TICKETS
DEWAALSEKERK.NL

VERENIGING
VRIENDEN VAN DE AMSTERDAMSE BINNENSTAD
met hart voor de stad

www.amsterdamsebinnenstad.nl

Draag nu uw steentje bij en word lid!

Meld u aan als lid op www.amsterdamsebinnenstad.nl / lidworden

CAFÉ STOPERA

CAFÉ STOPERA

NIEUWE HOOGSTRAAT 41

1011HD AMSTERDAM

TEL: 020 - 622 61 51

restaurant
**Hemelse
Modder**

sinds 1984

www.hemelsemodder.nl
reserveren | 020 - 624 32 03

Stadsdeelvoorzitter Alexander Scholtes

We moeten de binnenstad pand voor pand terugveroveren

BERT NAP

Hij werd geboren in Nijmegen, groeide op in Oosterhout bij Breda en verhuisde op zijn twintigste naar Amsterdam. Hij droomde ervan om concertpianist te worden. Hoe kwam het dan dat Alexander Scholtes nu de nieuwe stadsdeelvoorzitter van Amsterdam Centrum is?

Toen hij op de middelbare school zat wilde hij klassiek pianist worden en stond zijn leven in het teken van de muziek. Hij volgde de Jong Talentklas van het Brabants Conservatorium. Scholtes: 'Mijn moeder heeft vroeger piano gespeeld. Ze komt uit Indonesië. Ik heb ooit nog een oude foto gezien dat ze daar een prijs won. Ze speelde niet meer, maar haar piano stond wel thuis. Zowel mijn zusje als ik zijn toen aan de piano begonnen. Mijn zusje is nog steeds pianiste. En dat gaat hartstikke goed.'

Roots

De interesse voor zijn Indische roots kwam op latere leeftijd. 'Op de basisschool wilde ik vooral een normaal Nederlands jongetje zijn. Maar ja, we hadden een Marokkaanse jongen, een donkere jongen en ik was dan de halve Aziat, om het maar zo te noemen. Ik herinner me wel van vroeger de hele familie bij elkaar, de hele tafel vol met Indisch en Indonesisch eten. Ik heb ook geprobeerd op latere leeftijd de taal een beetje te leren, maar dat leer je natuurlijk nooit echt goed.' De Indische cultuur en geschiedenis waren toch een zeker onderdeel van zijn identiteit. Toen Winnie Sorgdrager het bestuur van het Indisch Herinneringscentrum verliet werd Scholtes er bestuurslid. 'Dat gebeurde precies in de fase dat ik meer bezig was met die geschiedenis.'

Uitlaatklep

Scholtes is ook betrokken bij de vechtsport: 'Ik vond vechtsport altijd al fascinerend. Ik kende het van de Bruce Lee films en zo. Maar als pianist kon ik dat niet doen! Dat was veel te blessuregevoelig natuurlijk. Toen ik later een andere weg koos, ben ik er toch aan begonnen. Het is voor mij gewoon een fijne uitlaatklep. Ik doe aan boksen, aan Braziliaans Jiu Jitsu, dat is een grondgevecht, en ook een beetje kickboksen.'

Ook bij de vechtsport raakte hij bestuurlijk betrokken via de Nederlandse Vechtsport Autoriteit (VA) die probeert de Nederlandse vechtsport naar een hoger niveau te tillen. 'We kennen allemaal de verhalen van vroeger, van kickboks gala's waar criminelen komen. De VA is er om de sporters te beschermen, de sector te professionaliseren en overheden te helpen in de omgang met de vechtsport'.

Oud gemeenteraadslid, tegenwoordig Tweede Kamerlid, Peter Kwint (SP) is eveneens bij de VA betrokken. 'Hij was de enige met wie ik

'Er is nu meer politiek draagvlak dan ooit om in te grijpen'

foto: René Louman

over vechtsport kon praten in de politiek. De rest interesseerde dat niks.'

Grote mond

De pianostudie stopte uiteindelijk. 'Dat was wel een hele moeilijke beslissing,' zegt Scholtes. 'je werkt jarenlang toe naar een carrière als concertpianist. Als pianist is het als met een topsporter. Daar ben je uren per dag mee bezig. Techniek, stukken leren en dan moet je er ook nog kunst, muziek, van maken. En zeker als solopianist is dat behoorlijk eenzaam. En dan is de kans dat je echt doorbreekt best klein.'

Scholtes was al vroeg geïnteresseerd in politiek: 'Mijn geschiedenisleraar organiseerde op de middelbare school een debat voor scholieren met de gemeenteraadsfracties en toen vond ik het heel leuk om mee te doen aan de discussie. Het debat was daar: Mag er in Oosterhout één coffeeshop komen? Dat vonden de mensen daar al heel heftig. Ik vond jointjes totaal niet interessant, maar ik dacht: Natuurlijk moet die er komen. Ik was toen al voor legalisering van softdrugs. Naar aanleiding van het debat kwam de D66-fractie naar me toe en die zeiden: Nou, je had daar best een grote mond. Kom maar eens met ons meepraten en kijken. En ik ben toen in 1998 al heel jong lid geworden.'

Hulpsinterklaas

Na de pianostudie volgde er een studie politicologie aan de UvA aan de Oudemanhuispoort en het Binnengasthuis. Hij werd, samen met Jan Paternotte, actief bij de Jonge Democraten, werd deelraadslid en fractiemedewerker in Amsterdam. Daarna werkte hij bij de vereniging Hogescholen die toen nog de HBO-raad heette. Paternotte werd partijleider in de Amsterdamse raad en benaderde Scholtes omdat ze een politiek assistent zochten voor Kajsa Ollongren, die wethouder zou worden. Hij accepteerde het aanbod met enige verbazing: 'Ik had nooit van tevoren bedacht dat je politiek assistent van een wethouder zou worden.'

Ollongren kreeg nogal eens het verwijt dat ze te weinig deed. Scholtes: 'Ik ben het niet eens met die kritiek. Bijvoorbeeld de hotelstop is in haar periode als wethouder gekomen. En vergeet niet het verbod op nieuwe toeristenwinkels, dat is echt een unicum in Nederland.' Hoewel het afnemen van de leefbaarheid bij bewoners steeds belangrijker werd, was toerisme in de gemeenteraadsverkiezingen toen nog nauwelijks een issue. Scholtes leerde echter veel over wat er allemaal aan het gebeuren was in de stad met het toenemende toerisme.

'Natuurlijk zaten ook wij toen te worstelen met: Wat kunnen we hieraan doen? Toen zijn we begonnen met 'Stad in Balans'. Nu doen we dat met de Aanpak Binnenstad veel integraler dan destijds, met een bestuurlijk team samen met wethouder Sofyan Mbarki en de burgemeester. Er is nu in de gemeenteraad een groot commitment en er is nu ook een burgemeester die er bovenop zit.'

Scholtes is als stadsdeelvoorzitter met het bestuurlijk team heel gemotiveerd op zoek naar in concrete resultaten. 'We zijn een belangrijke adviseur van het college. Mascha ten Bruggencate zei altijd 'stadsdeelbestuurders zijn een beetje de hulpsinterklazen van het college van burgemeester en wethouders'.'

Partners

Aanpak Binnenstad leidt tot veel nieuwe regels. Scholtes: 'We hebben gezien wat er gebeurt als je in de binnenstad niet stuurt en niet reguleert, maar ik denk dat alleen maar regels stellen niet genoeg is. Voor een beter en gevarieerder winkelaanbod en wonen boven winkels moet je op zoek naar partners. We hebben vastgoedpartijen nodig die daarbij helpen. Natuurlijk zijn er NV Zeedijk en Stadsgoed NV, maar ook andere en kleinere eigenaren kunnen daar een rol in spelen. We moeten veel meer samen kijken waar we met de stad naartoe willen. Dat is een positief verhaal. En dan moet je misschien niet altijd voor de hoogste huur gaan.'

Scholtes is zich er zeer bewust van dat de

transformatie van het Burgwallengebied niet over een paar jaar gerealiseerd is: 'We moeten eigenlijk pand voor pand de binnenstad terugveroveren. Iedere zaak waar Amsterdammers wél voor naar de binnenstad komen, is al een stap vooruit.'

De klacht dat het allemaal te langzaam gaat kan Scholtes zich voorstellen: 'Maar de Aanpak Binnenstad is natuurlijk ook pas twee jaar geleden gestart. En ik denk juist dat er nu meer politiek en maatschappelijk draagvlak is dan ooit om hier in te grijpen.'

Regenbooghoofdstad

Het imago van Amsterdam laat veel te wensen over. Scholtes: 'Misschien moeten we nog harder zeggen wat je niet meer wil, bijvoorbeeld vrijgezellenfeesten. Maar je moet ook laten zien waar je wél trots op bent: Amsterdam als culturele hoofdstad en ook als regenbooghoofdstad. Ik geloof echt in het vrijzinnige culturele Amsterdam. Dat is dus niet dat platte vermaak, de platte attractie die we nu in ons hoofd hebben.'

De dominantie van alcohol, coffeeshops en ook de prostitutieramen heeft er voor gezorgd dat het nu op de Wallen zo ontzettend druk is met bezoekersgedrag waar mensen letterlijk wakker van liggen. Scholtes: 'Op de Wallen is verandering het meest urgent. Sekswork, alcohol en coffeeshops moeten daar minder dominant worden. In de binnenstad zijn er 87 coffeeshops. Ik denk als iemand opnieuw de binnenstad zou mogen ontwerpen, dan zal er niemand 87 coffeeshops intekenen!'

En alle prostitutieramen weg? Scholtes: 'Laat ik het voorlopig houden op een substantiële vermindering in combinatie met een Erotisch Centrum elders in de stad. Seksworkers moeten hun werk op een veilige en legale wijze kunnen doen.'

De druk om de binnenstad te transformeren ligt er dus stevig op, weet Scholtes, 'En als ik aan het eind van deze periode denk dat ik hier te weinig heb bereikt, dan stop ik ermee, want dan is iemand anders vast geschikter.'

Arne Bartelsman (PvdA)

'Toerisme moet weer een positief woord worden'

BERT NAP

Arne Bartelsman (32) vertegenwoordigt de Partij van de Arbeid in de stadsdeelcommissie Centrum.

Hij werkt in Den Haag bij het ministerie van Binnenlandse Zaken. In zijn werk voor het ministerie mist hij de mogelijkheid om zich ook politiek te kunnen uitspreken. Met het werk voor de stadsdeelcommissie kan hij dat wel, samen met medecommissielid Celia Sluijter.

Bartelsman studeerde economie en politicologie in het Engelse York en kwam bij terugkeer in 2015 terecht in het 'diplomatenklasje' van buitenlandse zaken. Hij werkte bij de directie Afrika en reisde onder andere door Burundi en Congo. In 2017 verhuisde hij naar New York om daar bij de Verenigde Naties gedurende twee jaar namens Nederland, dat in 2018 voorzitter was, te onderhandelen over vredesmissies in Darfur.

Nu is hij weer terug in de stad.

'Ik ben hier opgegroeid en ging naar het Barlaeus. Ik ben erg gehecht aan Amsterdam. Anderzijds hou ik heel veel van reizen. Het voelt een beetje 'bipolair'. Maar nu hebben mijn vrouw en ik sinds zes maanden een zoon en dat houdt je wel weer even aan de grond.'

Sprinkhanengedrag

Bartelsman was al lang lid van de PvdA en wilde wat doen voor de stad. Hij werd lid van het bestuur van PvdA Amsterdam en belandde vervolgens op de kandidatenlijst voor stadsdeel Centrum.

Als politicus, maar ook als bewoner, ziet Bartelsman dat het imago van de

stad slecht is en dat het winkelaanbod verschaalt en winkeluren torenhoog zijn. Vastgoedeigenaren en sommige ondernemers verdienen veel geld aan toeristen, maar geven daarvan vrijwel niets terug aan de stad. Hij noemt het sprinkhanengedrag. 'De stad wordt afgegraasd en er heerst een doorgeslagen hyperkapitalisme. We moeten de binnenstad weer terugclaimen op de toerist.'

Bartelsman trekt een vergelijking tussen New York en Amsterdam: 'In New York zijn ook heel veel toeristen, maar de New Yorker bepaalt het straatbeeld. Dat zijn we in Amsterdam verloren.

Eerlijkgezegd lijken we hier allemaal wel een beetje heel erg op elkaar. In New York is de diversiteit groter. Daardoor voel je ook een grotere tolerantie. Hier spreken wij vaak van tolerantie, maar de tegenstellingen groeien. We moeten niet als bewoners en ondernemers tegenover elkaar komen te staan.'

Minder toeristen

'We praten vaak over het afsluiten van de binnenstad. Als ik met mijn zoon naar de kinderopvang achter de Oude Kerk ga, loop ik vaak langs stegen die bewoners graag afgesloten zou willen zien. Maar als je de ene steeg afsluit, verplaatst de ellende zich naar een andere. Dan vraag je je af *Waar stopt het?*

We moeten het aantal toeristen verminderen. Er zijn te veel hotels. En we moeten de fraude met vakantieverblijf aanpakken. Nog altijd zien we dat verhuurders via allerlei platformen hele woningen aanbieden. Buitenlandse auto's kunnen we weren uit de binnenstad. Maak een *Park&Ride* buiten de

'De Amsterdammer moet het straatbeeld weer gaan bepalen'

foto: René Louman

ring. We kunnen steeds meer met kentekenerkenning.'

Het veelbesproken i-criterium heeft niet zijn voorkeur. 'Dealers zullen nog meer hun kans grijpen. Het is wel een goed idee om de coffeeshops te spreiden.' Een andere plek voor een Erotisch Centrum vindt hij aanvaardbaar, maar hij heeft vragen over de toekomst van het Wallengebied. 'Je kunt wel bedenken wat je wil weghalen, maar dan is de volgende vraag *Wat komt er dan?* Daar moet je nu al afspraken over maken

met de bezitters van het vastgoed. 'We kunnen ze de vraag voorleggen: *Wat hebben jullie nodig?*

NV Zeedijk en Stadsgoed NV wil Bartelsman kansrijker maken. 'Ze moeten nu nog altijd 4% rendement uitbetalen. Als je hun maatschappelijke inzet wil vergroten, ben ik er voorstander van dat ze dat rendement in nieuwe aankopen kunnen steken.'

Backpacker

Bartelsman vindt het jammer dat we

een negatief beeld in stand houden met alle berichtgeving over de drukte op de Wallen. Het lijkt hem een goed idee om een charmeoffensief te beginnen. 'Amsterdam 750 is daar een goede aanleiding voor', zegt hij. 'Toerisme moet weer een positief woord worden voor Amsterdam. De congressganger, maar ook de backpacker moet zich welkom weten in een stad waar de bewoners weer gastvrij kunnen zijn. Maar dat kan alleen als wij het huidige massatoerisme weten te beperken.'

Neeria Oostra (GroenLinks)

'Een gezonde binnenstad voor jong en oud'

NORINDA FENNEMA

Neeria Oostra Malaver woont in de binnenstad en is sinds 2018 lid van de stadsdeelcommissie voor GroenLinks. Hoewel zij al sinds haar studietijd lid is van haar partij, werd zij pas echt actief toen er gezocht werd naar geschikte kandidaten voor stadsdeelcommissie Centrum. Sinds die tijd zet zij zich vol enthousiasme in voor een leefbare en inclusieve binnenstad, duurzaamheid, sociale rechtvaardigheid en inclusie.

Oostra werd geboren in Colombia en verhuisde via Nijmegen naar Amsterdam voor haar studie politicologie aan de Vrije Universiteit. Na enkele omzwervingen door de stad streek zij vijftien jaar geleden neer aan de Binnenkadijk. Haar werkzaamheden voor, achtereenvolgens, het Consulaat van Colombia, expertisecentrum Pharos en diverse andere opdrachtgevers heeft zij steeds gecombineerd met het moederschap.

Menselijke maat

'Amsterdam heeft natuurlijk een internationale uitstraling', zegt Oostra, 'met bewoners uit alle windstreken en met veel internationale instituten. Toch zou de menselijke maat binnen de stad meer leidend moeten zijn, met voldoende ruimte voor participatie van bewoners en lokale ondernemers. Daarin zie ik een belangrijke rol voor de stadsdeelcommissie. Maar ook bij het verminderen van sociale ongelijkheid, ook in de binnenstad. Niet iedereen heeft nu de mogelijkheid om woonruimte in de binnenstad te vinden. Het is wenselijk dat ouderen hier langer zelfstandig kunnen blijven wonen, waarbij bestrijding van eenzaamheid een grote opgave is. En er moet in de binnenstad ruimte zijn voor gezinnen met kinderen. Voor hen is het belangrijk dat er goede voorzieningen, zoals ruimte voor sport en spel, aanwezig

zijn. In een gezonde stad moet er plaats zijn voor jong en oud, voor mensen met verschillende achtergronden.' Het centrum is nu nogal verstedend en toch moet het vraagstuk van de woningnood nog worden opgelost. De ambitie om de stad autoluw te maken zou gecombineerd moeten worden met verdere vergroening en verduurzaming. Oostra zoekt naar een goede af-

weging van de diverse belangen. 'Alle besluiten die nu genomen worden, hebben gevolgen voor de lange termijn. Ik voel de grote verantwoordelijkheid die dat met zich meebrengt.'

'Meeneemhoreca'

Er moeten meer winkels en bedrijven komen die ook voor bewoners relevant zijn, vindt Oostra. 'Die moeten in de

'Het invoeren van statiegeld zou lokaal kunnen worden uitgebreid'

foto: Bram Kloos

plaats komen van de huidige hoeveelheid aan 'meeneemhoreca' met een overmaat aan afval. Het invoeren van statiegeld zou lokaal kunnen worden uitgebreid. Groen gedrag moet sowieso worden gestimuleerd, bij bewoners, bedrijven en bezoekers. Op het gebied van afvalinzameling is er nog wel wat te verbeteren. In andere delen van de stad wordt daar al druk mee geëxperimenteerd.'

Ze kent de huidige problematiek van drukte en overlast in het Burgwallengebied. Wat haar betreft is er een lange adem nodig in het project Aanpak Binnenstad. 'De gemeentelijke diensten hebben slechts een beperkt arsenaal aan mogelijkheden om in te grijpen in de doorgesloten balans van uitgaansgebied en woonwijk. Een eerste stap in de goede richting is in ieder geval de quotering van vakantieverblijf in de binnenstad.' Van de zelfwoonplicht verwacht zij een positief effect. 'De openbare ruimte zou niet gedomineerd moeten worden door commerciële activiteiten. Elkaar ontmoeten in een groene omgeving is zeker zo belangrijk.'

Oostra zou graag zien dat buurtbewoners via een nieuw bewonersloket hun vragen of problemen laagdrempelig kunnen neerleggen bij de gemeentelijke diensten. 'Voor meer en tijdige participatie moet de gemeente veel meer samen met bewoners en ondernemers werken aan een leefbare en levendige stad.'

Zonnepanelen op een monument

'Tussen ambitie en uitvoering gaat het nog wel eens mis'

Marieke van der Werf en Douwe Jan Joustra wonen aan de Oudezijds Achterburgwal. Als professionals zijn ze beiden goed ingevoerd in de energietransitie. Het was dan ook logisch dat het duurzame koppel ook zelf zonnepanelen wilde plaatsen op het dak van hun monumentale woning. Dat hebben ze geweten.

Ze bleken, anno 2018, pioniers te zijn. Van der Werf dacht het snel te kunnen regelen: 'Onze verwarmingsinstallateur maakte de tekeningen en die hebben we bij de gemeente ingediend. Dat moest bij het Omgevingsloket. Maar daar werden allerlei onbegrijpelijke vragen gesteld. Pas na twaalf weken mochten we toch door naar het tweede loket: dat van Welstand.' Die gaven aan dat er nog wel ruimte was voor meer panelen plaatsen dan in de tekening stonden. 'Wij blij en enthousiast, maar we moesten terug naar af, want de panelenuitbreiding moest behandeld als een nieuwe aanvraag. Dus onze verwarmingsinstallateur ging weer aan de slag met tekeningen met meer panelen. Na opnieuw twaalf weken kregen we te horen dat die tekeningen niet voldeden aan de eisen.'

Sores

Getergd stuurde Van der Werf een brief naar *Het Parool* met de vraag: *Wat wil de gemeente nou?* Direct na publicatie werd ze pardoes

gevraagd door De Balie, voor een debat met, onder anderen, de toenmalige wethouder Ruimtelijke Ontwikkeling en Duurzaamheid. 'Zij reageerde op mijn sores laconiek met: *Tussen ambitie en uitvoering gaat het nog wel eens mis.* Later mocht ik nog eens publiekelijk mijn verhaal doen in bijzijn van een ambtenaar. Die riep op enig moment uit: 'We gaan zorgen dat de vergunningaanvraag binnen een dag wordt afgerond.' We kregen zelfs iemand toegewezen die de tekeningen maakte.' Echter, de behandelend ambtenaar die speciaal was vrijgesteld voor de turbo-afhandeling van de vergunningen werd ziek. Van der Werf: 'Daar kon hij natuurlijk niets aan doen, maar het project liep wel weer vertraging op. Gelukkig is onze aanvraag na zijn herstel voortvarend langs het Omgevingsloket en Welstand geloodst. Toch moesten we nog naar een derde loket: Ruimte en Duurzaamheid. Ook zij gaven toestemming, maar omdat het om een monument ging, moesten we nog de zes weken bezwaartermijn afwachten.

In de zomer 2021, dus ruim drie jaar na de aanvraag, zijn de panelen uiteindelijk geplaatst. Joustra en Van der Werf hebben tezamen een glas geheven met *Here Comes the Sun* van de Beatles. Afgelopen augustus werd het wachten beloofd toen er zowaar een eerste negatieve energierekening op de mat viel.

Energieoffensief?

Is de aanvraagprocedure nu verbeterd? Beatriz Carvalho is de achterbuurvrouw en heeft vanuit haar keuken zicht op de zonnepanelen van Van der Werf. Ze is sceptisch: 'Ik kwam in actie door het verhaal van mijn buurvrouw in een promotiefilmje van de gemeente. Samen met mijn onderbuurvrouw hebben wij, als VVE, ons verdiept in de vergunningaanvraag. Dat was in april van dit jaar.' Carvalho woonde een door de gemeente georganiseerde (digitale) bijeenkomst bij in de hoop dat het sneller zou

gaan dan bij Van der Werf en vroeg offertes aan bij de zonnepanelenleveranciers.

Alles begon veelbelovend. Eén leverancier antwoordde letterlijk al binnen een minuut. Maar nu, zes maanden na dato, heeft Carvalho nog steeds geen enkele andere offerte binnen, ondanks veelvuldig aandringen. Ze wil, zoals veel Amsterdammers,

haar huis energiezuiniger maken, maar voordat ze naar het eerste loket kan, loopt alles nu volledig stuk bij de leveranciers. 'De hoge energieprijzen leiden natuurlijk tot filevorming en de gebrekkige *supply chain* sinds corona helpt ook al niet.'

Ondanks dat de gemeente geen blaam treft in de leverantieproblemen, blijft Van der Werf kritisch: 'In mei is in

het Amsterdamse coalitieakkoord nog met tromgeroffel een 'energieoffensief' aangekondigd, in samenwerking met woningcorporaties en het Rijk. Iedereen kijkt naar het Rijk, maar de gemeente kan echt meer doen.' Van der Werf heeft nog wel een toepasselijke muzikale suggestie voor haar buurvrouw, ook van de Beatles, maar dan: *The Long and Winding Road*.

Na corona terug naar normaal. Nu de terrassen nog?

In het coalitieakkoord van het college van B&W staat dat **tijdelijke coronaterrassen mogen blijven, 'tenzij er sprake is van overlast'**. Hoewel de tekst in het coalitieakkoord over het algemeen door velen als 'onhandig' wordt bestempeld, zet het de deur wagenwijd open voor een tsunami aan terrasaanvragen, want horecaondernemers willen de terrassen vanzelfsprekend behouden. **Bewoners zullen moeten aantonen dat er sprake is van overlast en doen er verstandig aan een dossier op te bouwen.**

De coronaterrassen waren een uitzonderlijke maatregel om de horeca te steunen, maar per 1 november moeten ze weer worden opgeruimd. De vierkante meters die tijdelijk aan de openbare ruimte werden onttrokken zullen nu weer normale doorloopruimte moeten worden. Hoe groot die wordt, is op dit moment onderwerp van discussie, want er ligt een nieuw terrassenbeleid

ter inspraak. De belangen van horeca-ondernemers, voetgangers en bewoners met een terras voor hun deur botsen behoorlijk. Dat was ook te merken in de bijeenkomst in de Zuiderkerk op woensdag 14 september.

Obstakel

In het drukke Wallengebied is er nauwelijks ruimte voor een reguliere uitbreiding en vormen terrassen vaak een obstakel in de looproute van voetgangers. Bewoners ondervinden vaak overlast van terrassen die de leefbaarheid verminderen. Ook de grote toename van voetgangers, waarmee Amsterdam wordt geconfronteerd, vraagt om extra ruimte in plaats van deze nog eens te beperken door extra terrassen. De ruimte voor bewoners en voetgangers wordt door de terrassen geprivatiseerd en vercommercialiseerd. Het college zal dus verder moeten kijken dan alleen of er sprake is van overlast. De komende winter en het aanstaande voorjaar is er dus een stapel terrasaan-

vragen te verwachten, gevolgd door een golf van bezwaarprocedures door bewoners.

Walther Schoonenberg van de Vereniging Vrienden van de Amsterdamse Binnenstad (VVAB) staat bewoners bij: 'De vereniging zal haar leden helpen die bezwaarschriften willen indienen. Klagen heeft vaak geen zin, maar het is wel belangrijk om later aan te tonen dat er sprake is van aanzienlijke overlast.'

Dossier

'Het is dus verstandig om daarover een dossier op te bouwen', zegt Schoonenberg, 'bijvoorbeeld door een lijst bij te houden van alle keren dat er overlast is en de exploitant daarop is aangesproken. Het is absurd dat de bewijslast bij bewoners ligt, maar het is helaas niet anders.'

De aanvragen voor het blijvend maken van coronaterrassen zullen aan het dan geldende terrassenbeleid moeten worden getoetst. Het is de vraag of deze terrassen daaraan voldoen. De VVAB

houdt daarom ook de aangekondigde wijziging van het terrassenbeleid scherp in de gaten. Tot 13 oktober is daarvoor een inspraakperiode.

Een gemeentelijke website (*Google zoekterm: tijdelijke terrassenkaart Amsterdam*) toont waar nu tijdelijke

coronaterrassen zijn en wat de status daarvan is. Schoonenberg waarschuwt echter dat niet alle informatie klopt. In de Zuiderkerk werd in ieder geval duidelijk dat veel bewoners en ondernemers vanwege hun uiteenlopende belangen nog lang niet samen het glas kunnen heffen.

FELIX

KOPIEER & PRINT

Van visitekaartjes tot A0 posters, inbinden en lamineren, wij regelen het graag voor je!

Stuur een e-mail of kom bij ons langs in Amsterdam.

Bethaniendwarsstraat 6E, 1012 CB Amsterdam
020 - 62 59 807, info@felixkopieer.nl www.felixkopieer.nl

OOK VOOR UW KERSTKAARTEN
BENT U BIJ ONS WELKOM.

Kom kunst kijken bij **W139**

Sinds 1979 het platform voor dialoog, ontmoeting en radicale verbeelding in de binnenstad van Amsterdam.

Sonic Acts Biënnale
1 t/m 23 oktober

Tournament of
the Unknown
19 nov t/m 18 dec

Openingstijden
Di t/m zo 12-18h
Warmoesstraat 139 | w139.nl

Behoud de plek voor
kunstenaars in het centrum
van onze stad!

PASSENGER TERMINAL AMSTERDAM

Wilt u ook eens een
cruise schip zien?

Kijk op

www.ptamsterdam.com
voor de cruisekalender!

佳利印刷 KELLY PRINTING & COPY

PRINTING, WEBSITE (HOSTING),
DIGITALE MENU'S / BESTELSYSTEEM EN MEER...

Momenteel werken we alleen op afspraak!

020 6273354

info@kellyprinting.nl

www.kellyprinting.nl

WE ZIJN VERHUISD!

Na 32 jaar onze diensten te hebben verleend
in het hart van Amsterdam,
zijn we verhuisd en blijven we onze klanten
bedienen vanuit ons nieuw kantoor
in Westpoort (4701) Amsterdam.

Nieuw-Zeelandweg 5B-2

1045 AL Amsterdam (Westpoort 4701)

Beschikbaar en gratis.

Adverteren op de website van d'Oude Binnenstad?

mail naar
redactie@oudebinnenstad.nl
voor informatie

Malaysian restaurant

Zie ons menu:
www.waurestaurant.nl

Zeedijk 35 • 1012 AR Amsterdam
tel: +31 (0)20 421 2487

Overal in de stad zijn er buurtteams. De buurtteams helpen u gratis bij vragen over zorg, geld, wonen, gezondheid, werk, ontmoeten en veiligheid.

Bijvoorbeeld als u moeite heeft om rond te komen, meer sociale contacten wilt, of zo lang mogelijk zelfstandig thuis wil blijven wonen.

Allerlei vragen waar onze buurtteams u bij kunnen helpen. Samen kijken we wat u nodig heeft, zodat u zelf weer verder kunt.

Neem contact op met uw buurtteam in centrum via:
T. 020 - 557 33 38

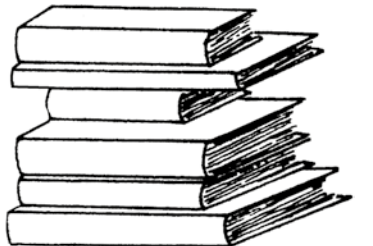
Buurtteam Amsterdam

Hulp bij u in de buurt

www.buurtteamamsterdam.nl

ANTIQUARIAAT A. KOK & Zn.

Oude Hoogstraat 14-18
1012 CE Amsterdam
telefoon 020 - 623 11 91
fax 020 - 623 28 09
e-mail: kok@xs4all.nl
internet: www.antiquariaatkok.nl

In- en verkoop van prenten en boeken. Specialisaties o.a. Kunst, Letterkunde, Architectuur, Archeologie, Topografie, Etnografie & Biologie.

nv Zeedijk

Verduurzamen als bedrijf?
Als ondernemer kan je gebruik maken van diverse subsidies en regelingen. De gemeente biedt gratis energieadvies met begeleiding aan.
Een professioneel adviseur adviseert hoe je het best met jouw bedrijf kan verduurzamen en energie kan besparen.
Meer informatie vind je op amsterdam.nl/duurzaamondernemen

1012 AR Amsterdam
+ 31 (0)20 625 84 67
+ 31 (0)20 620 33 49

info@nvzeedijk.nl
www.nvzeedijk.nl

Op onze website
www.nvzeedijk.nl vindt u informatie over het werk van NV Zeedijk

JAN IJSKES FUNDERINGSTECHNIKEN "DE COOGH"

- Plan ontwikkeling, constructeur en vergunning aanvraag.
- Trillingsarm heien en trillingsvrij persen $\varnothing 114$ t/m $\varnothing 406$ mm.
- Inpandig aanbrengen van stalen damwand.
- Heimachines met een doorrijdbreedte vanaf 63 cm.
- Minimale werkhoogte 1,35 meter.
- Funderingsherstel inclusief sloop en betonwerkzaamheden.
- Opvijzelen en rechtzetten van woning en gebouwen.
- Paaladvies en paal controleberekeningen.

FUNDERINGSSPECIALIST

Daam Schijfweg 22-24, 1507 BD Zaandam
Tel.: 075 - 616 39 04, Fax: 075 - 635 67 62
info@decoogh.com / www.decoogh.com

DE FIETSENMAKER

R. BANKRAS

BATAVUS-SPARTA-TREK-
AZOR-CORTINA FIETSEN
BOSCH EN SHIMANO E-BIKE
SPECIALIST

Reparatie en onderhoud
van alle soorten fietsen

Nieuwe Hoogstraat 21-23
Tel: 020 6246137
www.bankrasbikes.nl

ETEN MET ANTON EN JO

SAMRAT

Een leuke mix van toeristen en buurtgenoten

ANTON EK

Veel buurtbewoners komen hier al jaren!

Indiaas restaurant Samrat aan de Bethaniëndwarsstraat 17 is met afstand de plek voor het beste Indiaas eten in onze buurt.

Op de dinsdagavond van ons bezoek is het druk en wachten we op het terras even voor er binnen een tafeltje vrijkomt. Het duurt gelukkig niet lang voordat we worden geroepen.

Eigenaar Bhushan Nath ontvangt ons, net als alle andere gasten, hoogst persoonlijk zelf met een grote glimlach.

Bij Samrat komt een leuke mix van toeristen en buurtgenoten. Een avondje anoniem uit eten als buurtgenoot is hier dan ook een uitzondering. Het interieur is wat je verwacht: aan de muren veel, door de jaren heen verzamelde, Indiase souvenirs. Op tafel een placemat met wetenswaardigheden over het Indiase rijk.

Maar laten we vooral het eten niet vergeten. De keuze is reuze en soms bijna te veel voor ons.

Standaard begin je hier met *Papardam*, een knapperige Indiase snack geserveerd met *mango chutney* en een dunne yoghurt saus.

Na ongeveer vijftien minuten – als je wil, kun je hier snel eten – horen we een sissend geluid uit de keuken komen. De *lamb chops* zijn klaar en worden geserveerd op een gloeiendhete plaat. Een waar feestgerecht! Het vlees is mals en heerlijk gekruid, net niet te pittig.

Naast diverse vlees- en visgerechten

Bhushan Nath verwelkomt iedereen persoonlijk

foto: René Louman

biedt Samrat ook veel vegetarische gerechten. Hardlopers zijn de *Saag paneer*, een huisgemaakte zachte witte kaas met spinaziesaus, en *Baigan Bharta*, een soort puree van gerookte aubergine. Wederom heerlijk gekruid!

Wij drinken er een Kingfisher bier bij. Dit huispils blust lekker af bij het kruidige eten. Opvallend is dat veel Indiase gasten hier een geel drankje drinken. Dit blijkt *Mango Lassi* te zijn, een dorstlesser met gepureerde mango en yoghurt. Dat proeven we volgende keer!

Voor ons geen dessert meer. De porties zijn rijkelijk en de buiken zijn goed gevuld. We krijgen nog een drankje van het huis aangeboden en betalen de rekening. De prijzen zijn hier schappelijk. Wij eten en drinken met twee personen voor ongeveer 50 euro.

Tot ziens buurtgenoten!

Liefdesdrama eischt twee Dooden

Man en Vrouw door Revolverschoten omgekomen

Woonhuizen en winkelpanden hebben allemaal hun eigen geschiedenis. Vaak banaal of vrolijk, maar soms ook triest of schokkend. Dit is het verhaal van Oude Doelenstraat 20. Nu is daar een *grow shop* van Sensi Seeds. In 1939, en tot ver in de negentiger jaren, was er een sigarenhandel gevestigd. Er speelde zich een verdrietig drama af op de koude woensdagochtend van 4 januari 1939.

Tot ver in de uithoeken van het koninkrijk werd de tragedie aan de krantenlezers gemeld. Op vrijdag 13 januari – het nieuws snelde nog niet in het razende tempo van tegenwoordig de wereld over – meldde het Bataviaasch Nieuwsblad:

In perceel Oude Doelenstraat 20 hoek O. Z. Achterburgwal te Amsterdam zijn in den morgen van 4 Jan. om 11 uur een man en een vrouw doodgeschoten aangetroffen. Vermoedelijk heeft men te doen met een geval van moord en zelfmoord, doch de mogelijkheid, dat de bewoner van het perceel den man en de vrouw heeft gedood, is niet uitgesloten.

De marktkoopman in sigaren, J. Bruyntjes, die tevens sinds twee jaar een door zijn vrouw gedreven sigarenwinkel heeft op den hoek van de Oude Doelenstraat en den Achterburgwal, kwam op dat moment thuis, terug van een marktreis. Hij vond de winkeldeur gesloten en er was een briefje op de deurruit bevestigd, waarop te lezen stond: „Wegens omstandigheden gesloten”.

Met zijn sleutel opende hij toen de deur. In den winkel vond hij niets verdachts, maar in de kamer direct achter den winkel trof hem een ontzettend

De sigarenzaak en 't Haringhuis in 1956

foto: Stadsarchief Amsterdam

schouwspel: op een canapé lagen zijn 40-jarige vrouw en een tot nu toe onbekend gebleven man, beiden dood, met kogelwonden in hoofd- en hartstreek.

Een automatisch pistool, met nog enkele kogels erin, werd op den grond bij de canapé gevonden.

Bruyntjes liep naar de buurman en verzocht hem om de politie te bellen met de mededeling 'Er is iets ernstigs gebeurd'. Terwijl Bruyntjes voor zijn winkel heen en weer bleef lopen in afwachting van de politie, belde de visboer van het 'Haringhuis' op nummer 18 het hoofdbureau. Toen de politie het pand betrad, speelde de radio nog.

Wat was er gebeurd?

Uit het voorlopig onderzoek werd vastgesteld, dat er vermoedelijk sprake was van een geval van moord en zelfmoord. De man zou een verhouding met de vrouw, die van Belgische komaf was, hebben gehad. Hij zou haar gedood hebben en daarna de hand aan zichzelf geslagen.

Hij kwam vaker bij het echtpaar langs 'voor zaken', maar had kennelijk gaandeweg een liefdesrelatie aangeknoopt met de vrouw des huizes. Omdat de politie de mogelijkheid van een dubbele moord door de sigarenwinkelier zeker niet uitsloot, besloot men hem voor een nader verhoor aan te houden. Van wie was het wapen en wie had het afgevuurd?

Wie wist van de fraude?

Er kwamen schimmige zaken aan het licht die de politie behoorlijk bezighielden.

De dode man bleek een 'hellebaardier' te zijn, een bewaker van het gemeentelijk Entrepot, waar goederen worden bewaard waarop nog geen accijnzen zijn betaald. En daar bleek men de verdenking te koesteren dat de man partij- en gedistilleerd ondershands zou hebben verkocht. Toen zijn chef hem met zijn frauduleuze smokkelpraktijken confronteerde, had de man op dreigende toon gereageerd dat de politie 'wel

eens tevergeefs kon komen om hem te arresteren'. Was die uitspraak een ommeuze verwijzing naar een eventuele zelfmoord? Wel bleek dat het automatisch pistool dat naast de beide lijkens werd gevonden afkomstig was uit het hellebaardierskantoor van het Entrepot. En was zijn vriendin, de vrouw van de sigarenkoopman, op de hoogte van zijn fraudepraktijken, of er zelfs bij betrokken?

Naast die vragen waren de verklaringen die de sigarenhandelaar zelf aflegde kennelijk zo vaag dat hij niet als verdachte kon worden uitgesloten.

De dode man was 's morgens nog in de winkel langsgekomen, vertelde Bruyntjes, en hij heeft daar in de achterkamer nog geruime tijd met de vrouw gesproken over de problemen die hij zich op zijn werk op de hals had gehaald. Ook Bruyntjes was daar nog bij geweest, maar hoe kon hij vermoeden wat hij daar in de achterkamer zou aantreffen nadat hij zijn marktbezoek had afgelegd en om 11 uur de sleutel in het slot van zijn winkel stak?

Is de dader een slachtoffer?

Na twee dagen besloot de politie dat er inderdaad sprake moest zijn van een dramatische moord en zelfmoord in de achterkamer van Oude Doelenstraat 20. Het vermoeden is dat de hellebaardier, die de smokkelwaar bij zich had, toevlucht heeft gezocht in de sigarenzaak en daar in wanhoop eerst de vrouw en daarna zichzelf heeft doodgeschoten. Betrokkenheid van de sigarenhandelaar en zijn vrouw kon niet worden aangetoond. Het was een verhaal met louter verliezers.

Zo torst dit pand sinds de eerste week van het jaar 1939 een treurige geschiedenis met zich mee.

Stadsgoed^{NV}

investeert in de binnenstad!

info@stadsgoed.amsterdam • tel: 020 - 588 5678 • www.stadsgoed.amsterdam

**JIJ.
WIJ.
BLIJ.**

Vrijwilligers
Centrale
Amsterdam

Kies uit meer
dan 1000 leuke
vrijwilligersklussen
in de stad

020 - 530 12 20 | amsterdam@vca.nu | www.vca.nu

**✘ Gemeente
✘ Amsterdam
✘**

Wilt u informatie over uw buurt?

Kijk dan op www.amsterdam.nl/buurten. Vervolgens vindt u uw gebied door te klikken op de kaart of uw postcode in te vullen.

U kunt zich abonneren op de wekelijkse digitale nieuwsbrief van stadsdeel Centrum via www.amsterdam.nl/nieuwsbrief

Informatie over de stadsdeelcommissie van Centrum vindt u via amsterdam.nl/centrum onder het kopje stadsdeelcommissie.

U kunt de gemeente bellen via 14 020 op werkdagen van 08.00-18.00 uur. Bij noodgevallen en overlast kunt u 24 uur per dag bellen. Meer informatie en het contactformulier om te mailen vindt u via 'Contact' op www.amsterdam.nl

Volg stadsdeel Centrum op Twitter via @020centrum en klik op 'Vind ik leuk' op de Facebookpagina van stadsdeel Centrum Amsterdam.

Voor vragen over afval en reiniging belt u 14 020.

Online een melding doen over beheer en onderhoud openbare ruimte kan via meldingen.amsterdam.nl

Openingstijden en locaties van de Stadsloketten: www.amsterdam.nl

www.MaskshopVenice.com

Worldwide shipping
Warmoesstraat 18a
1012JD Amsterdam
+31 (0)20 320 3389
mail@maskshopvenice.com

Openingstijden winkel:
dagelijks 12.00 - 19.00 uur
donderdag tot 21.00 uur

SAMRAT
Indian Restaurant
(Samrat means Emperor)

We mogen weer gasten in ons restaurant ontvangen!

Ook kunt u onze gerechten zelf ophalen of laten bezorgen. zie de menu's:

www.samratrestaurant.nl

dagelijks
van 13:00 - 23:00 u.

Bethaniëndwarsstraat 17
1012 CB Amsterdam
info@samratrestaurant.nl
tel: 020-624 6033

**CAPSICUM
NATUURSTOFFEN**

Oude Hoogstraat 1
Amsterdam
www.capsicum.nl
020 623 1016

**!WOON
Centrum
helpt**

- Onderhoudsklachten?
- Huurbescherming?
- Huurprijzen?
- Servicekosten?

Neem contact op met
!WOON Centrum voor gratis
advies en ondersteuning.

www.wooninfo.nl/centrum
020-5230 110

WOON
thuis in de stad

**Adverteren op de
website van
d'Oude Binnenstad?**

mail naar
redactie@oudebinnenstad.nl
voor informatie

cc oude doelen

Oude Doelenstraat 11
1012 ED Amsterdam
020-3032453

 coffeecompany

**SLAGERIJ
Vet**

Zeedijk 99 Amsterdam-C Tel. 020-6234908

MUSEUM
Ons' Lieve Heer
op Solder

Ervaar de sfeer van de Gouden Eeuw
Een uniek huis met een verborgen schat
www.opsolder.nl

Uw gespecialiseerde
restauratiebedrijf voor
onderhoud, verbouwing
en funderingsherstel.

Wij helpen uw pand in glorie te herstellen en te behouden.

B2 Restauratie

0299 367322
b2restauratie.nl

Oudezijds Voorburgwal 136

'Als verduurzamen hier kan, dan kan het overal!'

NORINDA FENNEMA

NV Zeedijk kocht het in 1733 gebouwde monumentale grachtenpand aan in 2018. Directeur Janny Alberts besloot toen de noodzakelijke renovatie en restauratie te combineren met maximale verduurzaming. Ze vond een partner in De Groene Grachten, die de liefde voor cultureel erfgoed combineert met duurzaamheid. Hun motto is: 'Als verduurzamen hier kan, dan kan het overal!'

Alberts nam architectenbureau Van Stigt in de arm, omdat men daar veel expertise heeft op het gebied van verduurzaming. Het restauratieproject gaf aanleiding tot het oprichten van *Green Light District*.

Duurzaam

Aannemingsbedrijf Nico de Bont voert de werkzaamheden uit. Bedrijfsleider Eddy de Veer ziet toe op de planvorming en de uitvoering. 'Dit project past heel goed bij de duurzame ambities van ons bouwbedrijf', zegt hij met gepaste trots. Er komen vier appartementen, een grote bedrijfsruimte op de begane grond en een souterrain. Omdat het een monument betreft, is het een uitdaging om alles te laten passen binnen alle landelijke en lokale regelgeving. Zo was voor de plaatsing van zonnepanelen intensief overleg met Bureau Monumentenzorg en Archeologie.

Het pand zal worden verwarmd, en gekoeld, door een combinatie van aardwarmte en een luchtwarmtepomp, zodat het pand aardgasvrij is. De appartementen krijgen vloerverwarming en vloerkoeling.

De gebruikte bouwmaterialen zijn zoveel mogelijk natuurlijk, *biobased* en circulair. De ramen van isolerend Fineo-monumentenglas zorgen voor laag energieverbruik en een prettig binnenklimaat voor de huurders.

Emissiearm

De aanvoer van bouwmaterialen en de afvoer van afval gaat, zoveel mogelijk emissiearm, over water.

Zo wordt de kademuur ontzien en blijft de hinder voor omwonenden beperkt. Door bundeling van de diverse aanvoerstroomingen bleven de kosten beperkt, waardoor deze aanpak ook heel aantrekkelijk is voor andere projecten in de binnenstad.

Het rijksmonument ziet er weer piekfijn uit. De houten ornament boven de deur met de afbeelding van admiraal Cornelis Tromp verwijst naar 'andere tijden'.

Nu is de deurkalf, inclusief bladgoud, weer in topconditie. Ook de klokgevel en ander decoratief beeldhouwwerk zijn gerestaureerd.

Nieuwe standaard

Eddy Veer is het meest trots op de visie van de opdrachtgevers en op de onderlinge samenwerking. 'Dit iconische project toont aan dat erfgoed heel goed kan samengaan met duurzaamheid. Als een duurzame renovatie hier in de historische binnenstad mogelijk is, kan het ook op andere plaatsen worden toegepast. Deze innovatieve manier van werken zou eigenlijk de nieuwe standaard moeten worden in Amsterdam.'

Het huis met Cornelis Tromp boven de deur

foto: René Louman

BUURT HISTORIE

Willem de Jong van Poelgeest

Brederode

foto: René Louman

Op de Nieuwmarkt aan de kop van de Geldersekade staat het bronzen Brederode-monument. Het werd 26 september 1968 onthuld ter gelegenheid van de driehonderdvijftigste sterfdag van de dichter, toneelschrijver en rederijker. Het beeld van de Spaanse Brabander werd vervaardigd door de beeldhouwer Piet Esser, geboren in 1914 in Baarn en leerling aan de Rijksakademie van

beeldende kunsten in Amsterdam. Later, van 1947 tot 1974, was hij daar hoogleraar. Zijn beelden staan in veel Nederlandse steden. Ook ontwierp hij penningen en munten. In 1938 ontving hij de prestigieuze Prix de Rome. Esser overleed in 2004.

Brederode werd als Gerbrand Adriaan zoon op 16 maart 1585 geboren op de hoek van de Nes en de Sint Pieterssteeg. De naam Brederode voegde hij later toe aan zijn literaire werk. De lijfspreuk van de geboren Amsterdamer was: 't kan verkeren. Hij woonde zijn hele leven de omgeving van de 'Oudezijde' bij zijn ouders en bleef ongehuwd tot zijn vroege dood op 23 augustus 1618. Er zijn veel verhalen over zijn losbollig leven, maar veel daarvan werd hem later toegedicht en berust grotendeels niet op waarheid. In het dagelijks leven was hij vaandrig van de schutterij en belastingambtenaar. Hij begon al jong te schrijven en was lid van de rederijkerskamer De Eglantier, de oudste rederijkerskamer van Amsterdam. De leden kwamen bijeen in de bovenzal van de kleine vleeshal, de Sint Pietershal, waar ook het Chirurgijns-

gilde anatomische lessen gaf. Toen in 1691 het nieuwe *Theatrum Anatomicum* in de Waag op de Nieuwmarkt gereedkwam, werden daar ook de bijeenkomsten van De Eglantier gehouden.

In de blijspelen van Brederode komen straatfiguren voor van allerlei aard: hoeren, burgers, kunstenaars, slaggers, goudsmeden et cetera. Het blijspel Spaanschen Brabander uit 1617, waar het beeld op de Nieuwmarkt naar verwijst, is het verhaal van de uit Antwerpen afkomstige kale oplichter Don Jerolimo Rodrigo. Het schetst levendig het Amsterdamse straatbeeld dat Brederode heel goed observeerde.

Het standbeeld op de Nieuwmarkt verbeeldt de scene waarin Jerolimo in gesprek raakt met Trijn Jans, een dame van lichte zeden. Hij wil haar kussen:

"O joffrouw wildy my een courtesy bewyzen, so laet u slave toe, dat hy u eensjens kust."
Maar ze wijst hem af:
"Nou, Joncker, niet te stout, ay lieve houtje rust"

Ze wil eerst geld zien ...
't kan verkeren.

Dansend het najaar in met Dance Connects

Dance Connects biedt diverse danslessen aan, voor iedereen van 50 tot 100+.

Het is belangrijk om ook in de herfst- en wintermaanden lekker in beweging te blijven en plezier én contact te maken met leeftijdsgenoten.

foto: Kim Doeleman

Hou jij van bewegen, muziek, actief en creatief bezig zijn én leuke mensen ontmoeten?

De danslessen worden gegeven door professionele en gespecialiseerde dansdocenten. In elke les werk je op dynamische wijze aan je houding, balans, coördinatie, conditie en expressie.

In het Wallengebied is de locatie: Studio Vredenburg, Vredenburgsteeg 31-35 1012 DZ Amsterdam

Kijk voor informatie op www.danceconnects.nl

Alarm: 112

Politie en Brandweer:

Alarmnummer 112
Niet spoedeisend 0900-8844
Brandweer Amsterdam (020) 555 66 66

Kruispost (020) 624 90 31
Dierenambulance 0900-210 00 00

Wijkagent:

Dick Eenhuizen 06 51 41 38 86

Gemeente Amsterdam:

www.amsterdam.nl
Stadhuis 14 020
Gemeentelijke Ombudsman (020) 625 99 99

Handhaving:

Bij overlast op straat 14 020
Horeca overlast 14 020
Milieu-overtredingen 14 020
Inspectie Bouwen en Wonen 14 020
Meldpunt Overlast water 0900-9394
Parkeerbeheer (020) 251 33 22
Wegslepen (020) 251 33 23

Stadsdeel Centrum:

www.amsterdam.nl/centrum
Algemene informatie 14 020
Meldpunt Zorg & Woonoverlast (020) 255 29 14
Aanmelden Grofvuil (020) 256 35 55
www.amsterdam.nl/afval/grofvuil/ophalen/centrum

Gezondheidszorg

Ambulance Amsterdam (020) 570 95 00
Eerste hulp OLVG (020) 599 30 16
Centrale Doktersdienst 088 00 30 600

Wijkcentrum:

www.oudestadt.nl
d'Oude Stadt (020) 638 22 05

Storingen:

Openbare verlichting 14 020
Gas en elektriciteit 0800-9009

nieuws overzicht

Juni

30 Amsterdamse boa's zullen vooralsnog niet met een korte wapenstok of handboeien uitgerust worden, zegt burgemeester Halsema tijdens een commissiedebat. Landelijk is dat sinds kort wel mogelijk.

Juli

15 Wat het college betreft gaat de horeca op vrijdag en zaterdag om 02.00 uur dicht in plaats van om 03.00 uur of 04.00 uur. De prostitutie sluit om 03.00 uur in plaats van om 06.00 uur. Over de nieuwe sluitingstijden loopt nog een inspraakprocedure.

22 Een loslopende nandoe, een soort struisvogel, zorgt voor consternatie in het centrum en op de Wallen. De eigenaar blijkt echter een vergunning voor het dier te hebben. Hij hoopt geld op te halen voor een hulporganisatie.

Augustus

1 De sociëteit van het Amsterdamsch Studenten Corps (ASC) op de Warmoesstraat is beklad met teksten: 'Geen seksisten in onze stad.' Eerder raakte het Corps in opspraak vanwege speeches waarin vrouwen onder andere 'sperma-emmers' werden genoemd.

19 De Amsterdamse rechter Ronny van de Water snapt niet waarom de politiek er maar niet in slaagt dat criminele asielzoekers met weinig kans op een verblijfsvergunning het land snel verlaten. Daardoor blijven ze, bijvoorbeeld als zakkenrollers, Amsterdam teisteren, met name op de Wallen.

September

6 Slijterijen en winkels mogen op deze week op dinsdagavond en -nacht en woensdagmiddag en -avond geen alcohol verkopen. De voetbalwedstrijd Ajax - Rangers FC is door burgemeester Femke Halsema aangemerkt als risicowedstrijd. Overigens verloopt het massale bezoek van de Schotse supporters vrijwel geheel zonder incidenten.

9 In de buurt hangen stickers met QR-codes die lijken door te verwijzen naar een drugsorganisatie. De politie onderzoekt of hier werkelijk drugs mee gekocht kunnen worden of dat het oplichting is. De stickers worden door de gemeente verwijderd.

13 Het voorstel om toegangspoortjes op de Wallen te plaatsen, afkomstig uit een rapport van *ABN AMRO* over toerisme in de stad, krijgt veel kritiek. Het zou de buurt formeel tot pretpark transformeren. Het rapport stelt ook dat het in Amsterdam nog drukker is geworden dan voor de coronacrisis.

17 Een man raakt bewusteloos bij een vechtpartij op de Oudezijds Achterburgwal. De politie houdt kort daarna een verdachte aan.

17 De politierechter in Amsterdam veroordeelt zeven mensen tot gevangenisstraffen wegens 'kettingtrekkerij'. Volgens het Openbaar Ministerie worden steeds meer mensen op of nabij de Wallen op deze manier van sieraden beroofd. De verdachten zijn waarschijnlijk zogenaamde 'veiligelanders'.

21 Op de Oudezijds Achterburgwal, bij de Sint Agnietenstraat, is een 45-jarige man neergestoken. Het slachtoffer is zwaargewond naar het ziekenhuis gebracht. Er is nog geen verdachte opgepakt. Het mes wordt later uit het water opgevisst.

24 De volautomatische afvalbakken op de Wallen worden steeds vaker opengebroken door mensen die op zoek zijn naar statiegeldflesjes.

WONEN OP DE WALLEN

Wie? Greet (74) en Marten (75) van der Krieke
Waar? Nu: Oudezijds Voorburgwal bij de Sint Agnietenstraat

EVELINE VAN DIJCK

'Buiten de oude binnenstad wonen is geen optie'

'Na 51 jaar verlaten wij de Sloot, dat is niet niks!' Greet en Marten van der Krieke verruilden onlangs hun huis aan de Rechtboomssloot voor een appartement aan de Oudezijds Voorburgwal, 'het fluwelen eindje'. Welgeteld 698 meter van deur tot deur.

Greet: 'Op 1 maart 1970 trad ik in dienst bij apotheek W.H. van der Meulen op de Geldersekaade. Als apothekersassistente kon je toen overal aan de slag, maar op een of andere manier wist ik 'hier wil ik werken'. We waren net getrouwd, Marten studeerde psychologie. Ik heb een briefje op de kassa geplakt: 'assistente zoekt woonruimte'. Daar kwamen bijzondere aanbiedingen op, zoals die waar in plaats van huur andere diensten ook welkom waren. We kregen een tip dat er iets op de Rechtboomssloot vrijkwam. De familie Wijnbergen vertrok er met tranen in de ogen van driehoog. De man was gehandicapt geraakt en kon de trappen niet meer op.'

Marten: 'Mijnheer Wijnbergen was een buurtcoryfee. Had in de oorlog tijdens de verduistering en ook daarna menige passant die in de gracht belandde uit het water gevist. Ter gelegenheid van zijn 22ste redding is hij in 1948 nog onderscheiden.'

Greet: 'De etage van krap 36 vierkante meter huurden we voor 13 gulden per week. We gingen omhoog via smalle wenteltrappen. Als je pech had en 's avonds ome Hendrik van éénhoog tegenkwam als ie gedronken had, duur-

de het wel even voor je kon passeren.' Marten: 'Destijds woonden hier veel authentieke buurtbewoners, ras-Amsterdammers. Die zijn nu grotendeels verdwenen. We kregen hier drie kinderen.'

'Dat bindt enorm in de buurt', vult Greet aan. 'Ze gingen bij de zusters Augustinessen op school hier aan de overkant. Aanvankelijk hadden we ze op een school in Zuid gedaan. We zijn van gereformeerden huize, dus katholiek, dat kon natuurlijk niet. Het betekende wel een hoop georganiseer en gereis voor de kinders. Zuster Augustines Nefkens, een kennis via de apotheek, hoorde ervan, kwam op visite en sprak de legendarische woorden: 'Ach mevrouw van der Krieke, we moeten niet letten op de dingen die ons scheiden. We moeten letten op de dingen die ons samenbinden.' Toen zijn onze kindertjes alle drie hup naar de Sint Antoniuschool gegaan. Via de school kregen we nieuwe, leuke contacten. Er zaten daar toen al zo'n vijftien nationaliteiten. Bij verjaarspartijtjes hadden we een bonte tafel.'

Marten: 'In januari 1975 kwam het hele huis te koop. Het was in slechte staat en er zaten huurders in. Gestimuleerd door onze familie waagden we de stap van huur naar koop. Omgerekend hebben we destijds 16.000 euro betaald voor het hele pand, bestaande uit drie verdiepingen, een zolder en een onderstuk.'

Het was de tijd van de Nieuwmarktrellen. Later liepen we mee met demonstraties tegen drugsoverlast. Ik ben nog als bezorgde vader geïnterviewd

door *Achter het Nieuws* over de risico's die kinderen in de zandbak liepen door de drugsnaalden. De kinderen zagen verslaafden rondscharrelen op zoek naar drugs. Voor hen was zoiets aanschouwelijk onderwijs dat je daar maar beter van af kon blijven. In die tijd heb ik wel gevraagd *Moeten we niet verkassen?* Maar Greet wilde absoluut bij Van der Meulen blijven.'

'Ruim dertig jaar heb ik er gewerkt, een heerlijke tijd', zegt Greet, die bekend staat om haar originele kleding en accessoires. 'De geschiedenis van deze kleurrijke buurt, de tolerantie, je kunnen kleden zoals je wilt, humor, de Amsterdamse tongval: *gesellig!*' Na een ingrijpende verbouwing, waarbij ook er een dakterras kwam, bewoonde de familie lange tijd driehoog plus zolder.

'Het huis werd te bewerkelijk, met alle trappetjes en verdiepingen'

Allengs vertrokken de huurders en betrokken Greet en Marten het hele pand. We waren intussen geïntegreerd in de buurt. Marten, die na zijn studie psychologie nog rechten deed, hield in de Boomspijker juridisch spreekuur.' 'Wat betreft de dames achter het raam, vertelden we de kinderen dat je daar

seks kon kopen. Maar dat als je van iemand houdt, je alles voor elkaar doet en er geen geld bij komt kijken in ruil voor seks. De prostitutie was gewoon onderdeel van hun buurt, hun leefwereld. Ze hebben er nooit raar over gedaan.'

Toen de kinderen het huis uit waren, runde Greet in het onderstuk veertien jaar lang een Bed & Breakfast.

'Ik had echt m'n eigen bedrijfje inclusief vergunningen en belastingen. Schoonmaak en alles deden we samen. Enige mensen, leuke verhalen, maar het bepaalt wel je agenda.'

Marten: 'Het huis werd te bewerkelijk met alle trappetjes en verdiepingen. We zochten iets gelijkvloers met een lift. In plaats van koop zijn we gaan huren in een monumentaal pand. Dat is wel even wennen. We mogen geen spijker in de muur slaan.'

'En in het huurcontract staat expliciet: *Beroepsmatige erotische handelingen zijn niet toegestaan*, lacht Greet.

'Buiten de oude binnenstad wonen is geen optie', zegt Greet: 'Al die leuke, unieke panden, de variatie aan mensen, De Waag. Ik kan er nog steeds ontroerd door raken omdat Rembrandt hier ook liep. We zijn hier geworteld. Ons hele sociale leven speelt zich hier af. Het is een voorrecht om op zo'n historische plek te mogen wonen. Ondanks alle drukte en gekte. Wij zijn piepkleine rader-tjes en geven hopelijk de schoonheid van deze buurt en dit alles door aan de volgende generatie.'

foto: Eveline van Dijk